

PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE DE ELIMINARE A MORBIDITĂȚII PRIN HEPATITA VIRALĂ B ȘI C ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Angela PARASCHIV¹, Silvia STRATULAT², Valentin CĂLUGĂREANU¹

¹Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

²Agencia Națională pentru Sănătate Publică, Republica Moldova

Autor corespondent: Angela Paraschiv, e-mail: angela.paraschiv@usmf.md

Cuvinte-cheie: *hepatita virală, ciroza hepatică, carcinom hepatocelular.*

Introducere. Hepatita virală prezintă o pandemie la nivel mondial. Se estimează că, anual decedează 1,4 milioane de oameni ca urmare a hepatitei virale B și C. Combaterea hepatitelor virale face parte din Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030. În acest context, OMS a elaborat Strategia Globală de eliminare a hepatitei virale, care vizează reducerea incidenței cu 90%, și a mortalității cu 65%.

Scopul. Determinarea perspectivelor de eliminare a HVB și HVC, în contextul Republicii Moldova.

Material și metode. A fost realizat un studiu epidemiologic retrospectiv, cu determinarea situației epidemiologice privind hepatita virală B și C în Republica Moldova (2000-2022), în baza statisticii oficiale și estimarea morbidității reale. Materialele au fost colectate din formularele statistice oferite de către ANSP. Pentru estimarea morbidității reale, au fost colectate datele privind infectarea cu VHB și VHC, a populației cu risc sporit de infectare și rezultatele investigațiilor de laborator din instituțiile private și de stat.

Rezultate. În perioada analizată, HVB acută s-a redus de la 749 de cazuri (17,52‰) în 2000, până la 5 cazuri (0,16‰) în 2022, iar HVC acută s-a redus de la 159 de cazuri (3,72‰) în 2000, până la 15 cazuri (0,48‰) în 2022. Indicii de prevalență prin hepatita virală cronică denotă o creștere continuă a morbidității. În dinamică, prevalența HVB cronice a sporit de la 8817 cazuri (206,4‰) în 2000, până la 30664 de cazuri (1172,53‰) în 2022, iar HVC cronică de la 1855 de cazuri (43,4‰) în 2000, până la 16687 de cazuri (638,08‰) în 2022. Un număr mare de persoane infectate cu virusul hepatic B și C rămân a fi nediate diagnosticate, fapt determinat de manifestarea asimptomatică a bolii, în majoritatea cazurilor. Pacienții sunt diagnosticați tardiv, ceea ce duce la dezvoltarea cirozei hepatice și a carcinomului hepatocelular. În baza datelor colectate din laboratoarele de stat și private, a fost estimat că, numărul real de persoane infectate cu virusul hepatic B este de 43573 de cazuri comparativ, cu 30664 cazuri înregistrate oficial, iar persoane infectate cu virusul hepatic C – 55834 de cazuri, comparativ cu 16687 de cazuri. Astfel, intensificarea și lărgirea serviciilor de screening ar permite identificarea tuturor pacienților infectați cu virusul hepatic B și C. Indicii de prevalență vor continua să crească în următorii ani, iar până în 2030 vom înregistra o scădere la 39215 cazuri de HVB cronică, reieșind din numărul total de cazuri de HVB estimate la nivel de țară. O creșterea similară va fi înregistrată și în cazul HVC cronice. Screening-ul populației generale, în special al persoanelor cu risc sporit de infectare, va determina o creșterea a indicilor de prevalență în următorii 3 ani, iar către 2030 numărul total de persoane infectate cu VHC se va reduce până la 50250 de cazuri.

Concluzii. Strategia globală de eliminare a hepatitei virale la nivel mondial reprezintă un plan de acțiuni, care necesită a fi implementat și adaptat în funcție de specificul țării. Reducerea incidenței prin HVB și HVC este fezabilă și necesită acțiuni prompte din partea autorităților. Intensificarea și lărgirea serviciilor de screening va permite depistarea precoce a persoanelor infectate cu VHB și VHC și includerea acestora în categoria de îngrijire pentru a preveni consecințele dramatice.